

Četrto stoletje pajkca Ajkca

Razstava otroških slik

15.–26. januar 2025

Projekt *Ajkec pri restavracijah* se je začel izvajati leta 1999/2000 na pobudo Tamare Trček Pečak, ki je bila takrat vodja oddelka za konserviranje-restavriranje v Narodni galeriji. Namen delavnic je bil otrokom in mladostnikom približati problematiko konserviranja, restavriranja ter varovanja umetniških del. Te delavnice so skozi leta postale prepoznane kot ključni izobraževalni program, ki združuje umetnostno ustvarjanje in ozaveščanje o pomembnosti ohranjanja kulturne dediščine. V prvih letih projekta so nastale tudi tri knjižice, trije videi v produkciji Narodne galerije in TV SLO in serija z naslovom *Ajkec pri restavracijah*. S pomočjo lika pajkca Ajkca, ki simbolizira konservatorje-restavracije, so otroci na dostopen način spoznali postopke varovanja umetnin, tehnologije ustvarjanja umetniških del ter vzroke za njihovo propadanje. Delavnice so potekale v Narodni galeriji in na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani. V 25 letih so nagovorile več generacij mladih umetnikov in kulturnih ustvarjalcev.

Sprva smo se v okviru delavnic spoznavali predvsem z različnimi materiali, iz katerih so zgrajena umetniška dela, v zadnjem času pa znanje o tehnologiji nastajanja umetnin ter vzrokih za propadanje le-teh povezujemo še z značilnostmi posameznih obdobij v umetnosti. Do sedaj smo se srečali s slikami na platnu in lesu, z glino, mozaikom in pravo fresko, naslovi delavnic glede na obravnavana obdobja pa so bili: *Ajkec in Emona*, *Ajkec med zemljami in zlatom*, *Ajkec in razpoka do baroka*, *Impresionistična slika – dežela vtisov* in *Ajkec z drobnogledom*. Zadnji dve temi sta bili na programu tudi v zadnjih dveh letih, dela teh delavnic pa so na ogled na pričujoči razstavi. Prihodnje leto naši muzeji pripravljajo pomembno razstavo slik naših baročnih slikarjev. Zato načrtujemo konec junija delavnico, ki se bo posvečala temu obdobju.

Ajkčeve delavnice so v 25 letih postale prepoznan projekt za otroke in mladostnike, saj so jim na dostopen način približale svet konserviranja in ohranjanja kulturne dediščine. Tesno so povezane tudi z Društvom restavracij Slovenije in ves čas vključene tudi v Konservatorsko-restavracijsko Transverzalo. Delavnice že od vsega začetka podpira Rotary Club Ljubljana in s svojim prispevkom omogoča udeležbo otrokom in mladostnikom, ki bi si te delavnice sicer težko privoščili. Projekt je še posebej pomemben, ker vključuje tudi najmlajše in otroke, ki potrebujejo prilagoditve, kar povečuje njegovo družbeno vrednost, prispeva k trajnosti in razširja možnosti dostopa do izobraževanja na področju umetnosti.

Vodja projekta
Tamara Trček Pečak

Koordinatorica projekta
Mateja Vidrajz

Vodenje delavnic
Tamara Trček Pečak v sodelovanju z Anastasijo Knez, Saro Štorgel in Niko Zupančič

Pomoč pri izvedbi
Anamarija Babič, Alina Helena Đorđević, Sara Fučka, Viktorija Peternel, Aleksa Radonjič, Petra Rezar

Tehnična pomoč
Gregor Kokalj

Oblikovanje
Ana Rogač

Fotografije na predstavitvi
Dejan Habicht, Jure Jelenc, Petja Muck, Tamara Trček Pečak, Urška Rahne

Pregled besedil
Petra Jager, Mateja Vidrajz

Pomoč pri organizaciji in postavitvi razstave
Janez Cerar, Lucija Cvjetković, Boštjan Košak, Sebastjan Kranjc, Janez Kremžar, Tomaž Kučer, Sara Štorgel, Dana Terzić, Adela Železnik

Spletna stran projekta, dostopna na QR kodi
Promocijski video
Tyana Rendič

Razstavljajo otroci udeleženi v delavnicah

Ajkec z drobnogledom (UL ALUO, julij 2023)

Ajkec in sanje o živalih (Center Janeza Levca – UL ALUO, april 2024)

Impresionistična slika – dežela vtisov (UL ALUO, julij 2024)

Ajkec pri Sončkih (Vrtec Najdihojca, enota Palček – UL ALUO, oktober 2024)

Ajkec pri Medvedkih (Osnovna šola Trzin, enota vrtec Žabica – UL ALUO, november 2024)

Ajkec in dedek Mraz (UL ALUO, december 2024)

Ajkec in tišina slik (ZGNL – UL ALUO, januar 2025)

Izvedbo projekta, delavnice, razstavo in odprtje razstave so omogočili:

Moderna galerija, Ljubljana; UL, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje; Narodna Galerija, Ljubljana; Društvo restavradorjev Slovenije; Glasbena šola Franca Šturma, Ljubljana; Rotary Club Ljubljana; Zavod za gluhe in naglušne, Ljubljana; Center Janeza Levca, Ljubljana; Vrtec Najdihojca, enota Palček; Osnovna šola Trzin, enota vrtec Žabica; Pizzeria Julči

Posebne zahvale:

Branko Anđel, Milena Bartelj, Sara Bešlin Vatovec, Janez Cerar, Lucija Cvjetković, Matej Čebulj, Žiga Gorišek, Marina Humar, Petra Jager, Gregor Kokalj, Tatjana Kovačič, Janez Kramžar, Tomaž Kučer, Nastja Majerič, Iren Mali, Sandra Mecilošek, Tilen Mihelič Kurent, Sebastjan Kranjc, Alen Ožbolt, Tanja Pihlar, Anamarija Pocrnjič, Petra Rezar, Mateja Vidrajz, Karmen Verovnik, Andrej Smrekar, Ana Sterle, Simona Škorja, Sara Štorgel, Dana Terzić, Nika Zupančič, Adela Železnik; študenti UL ALUO, UL NTF, UL PEF: Anamarija Babič, Filip Čop, Alina Helena Đorđević, Sara Fučka, Anastasija Knez, Jure Jelenc, Viktorija Peternel, Aleksa Radonjić, Tyana Rendič, Ana Rogač.

Projekt je sofinanciran iz ukrepa *Vključevanje lokalnih, regionalnih in globalnih izzivov trajnostnega razvoja, interdisciplinarnosti in STEAM pristopov v študijski proces (C.III.1).*

Razstava je del Konservatorsko-restavratorske transverzale.

<https://krt.transverzala.si/del/ames-s/>